

FOLK OG LAND

NR. 33 — 12. ÅRGANG

LØRDAG 14. DESEMBER 1963

LØSSALG 85 ØRE

SLIK FØRES VERDEN PÅ VILLSPOR

LITT OM NYHETSTJENESTEN I FORBINDELSE MED KENNEDY'S DØD
JACOB RUBINSTEIN SOM BLE TIL JACK RUBY

«Rød front!»

Mordet på president Kennedy og det som fulgte gir et forferdende bilde av hvorledes ukontrollerbare krefter dirigerer verdens skjebne, ikke bare hendelsene, men også den måte publikum får høre om dem på.

For å forstå bakgrunnen for det hele, må man være klar over at en i dag ikke lenger kan snakke om kommunismen som et ensartet begrep. Det er i dag flere slags kommunismer. Først og fremst har vi da den slaviske, eller skal vi kanskje heller si østeuropeiske, hvor nasjonale russiske interesser mere og mere blir bestemmende, mens det gamle begrep med verdensrevolusjonen skyves mere og mere i bakgrunnen. Denne nasjonalbetonte slaviske kommunisme har fått en motvekt i den farvede verden, hvor Kina har etablert sin form for en nasjonalbetont kommunisme. «Den tredje internasjonale» representeres av den nasjonale kommunisme, slik denne i sin tid ble personifisert av Trotsky og slik den i dag har sitt hovedsete i USA, ledet av Trotskys rasefeller.

Den slaviske kommunisme var kommet i en tvangssituasjon, dels på grunn av motsetningsforholdet til Kina og dels på grunn av svikten i jordbruksproduksjonen. Det er vel også trolig at de vel-dige utgifter som rustningskappløpet førte med seg i det lange løp oversteget den økonomiske evne. Krustsjov

søkte derfor en i all fall foreløbig avspenning vestover og hilste med glede Kennedys politikk, som nærmest tok sikte på å dele verden mellom USA og Sovjetsamveldet.

Da skuddene mot Kennedy falt i Dallas, hadde man derfor inntrykk av at det vakte like stor bestyrtelse i den kommunistiske verden i Europa som i den såkalte fri verden. En var straks på pletten med forklaringer om at her hadde «høyreekstremer» og «rasehetsere» vært påferde, og det er pinlig å notere at også det norske fjernsyn ilte til for å understøtte denne teori, som allerede fra begynnelsen av ikke hadde noe faktisk grunnlag.

Den arresterte morder Oswald var nemlig en kjent og skolert kommunist, som til og med hadde flere år i

I propagandaens stormvær blir menneskene som barn igjen.

Sovjetsamveldet bak seg, men som i de siste års brytninger innen den kommunistiske verden hadde stillet seg på den internasjonale kommunismes side, eller i all fall på Castros. Sistnevnte er som kjent en iherdig motstander av Krustsjovs forsoningspolitikk. Oswald, som altså var velkjent i den amerikanske kommunistverden, og som var gift med en russerinne, demonstrerte for øvrig allerede da han var arrestert og fikk håndjern på sitt politiske sinnelag. Han demonstrerte sitt «rød front» med den knyttede neve, slik som vårt bilde viser og slik som millioner av kommunister verden over har gjort det før ham.

Og noe som den norske offentlighet naturligvis ikke fikk vite og som vel må sies å være et tragisk sammen treff for såvidt Kennedy-familien angår: Den samme Oswald forøvet i fjor på forsommeren et attentatforsøk mot den kjente nasjonalistleder general Walker. Kulen gikk bare noen centimeter over hodet på generalen, Oswald ble arrestert, men de amerikanske myndigheter under ledelse av justisministeren, presidentens bror Robert Kennedy, hadde liten interesse av å gå løs på en attentatmann som var ute etter den misliebige general og innstillet videre forfølgning mot ham. Hadde ikke så skjedd, ville Oswald ha fått et langvarig tukthusopphold og ville ikke ha kunnet forøve noe nytt attentat, denne gang mot president Kennedy.

Den arresterte Oswald la altså ingenlunde skjul på sitt kommunistiske sinnelag, og en falt i den russiske kommunistverden tilbake på annen forsvarslinje, den arresterte var «trotskist». Det betyr vel da det som var riktig, nemlig at vel var han kommunist, men han tilhørte den internasjonale kommunistverden og ikke den russiske. Hans politiske syn var derfor i strid med det russiske og han gjorde en innsats for sitt syn ved å myrde den mann som representerte avspenningspolitikken mellom øst og vest.

Forts. side 6

Hans Egede Nissen:

Fred på jorden

I by og bygd reises i desember — førejulstiden — julegater, som ligger der i landskapet med all sin flitterstas og glitrende prakt, flombelyst av lyskastere og neonlys, med skingrende høyttalere, og lokker folk dels kort og godt flyttet 3-til seg omtrent som møll 4 uker frem, så den gamle flyver mot skinnende lys i glans av juletre «og høyt i høstafn. Tenker man seg

nærmere om og diskuterer problemet saklig og fordomsfritt, er det ikke til å undgå at en får følelsen av at her foregår noe av en revolusjon i synet på julehøytiden.

For det første er julen tilhøytalere, og lokker folk dels kort og godt flyttet 3-til seg omtrent som møll 4 uker frem, så den gamle flyver mot skinnende lys i glans av juletre «og høyt i høstafn. Tenker man seg

Forts. side 6

OLAF HOLM:

SANNHETEN

Den som sier sannheten må
ha besten ferdig.

(Arabisk ordsprog).

Den som sier sannheten fin-
ner dørene lukket.

(Engelsk ordsprog).

Intet gjør mer rasende enn
sannheten.

I.

Skulle noen være i villre-
de med berettigelsen av det
siste, så kan han gjenkalle i
erindringen sommerens po-
litiske begivenheter her i
landet og videre Tønseth-
kommisjonens medfart.

Det ser ellers ut som den
alminnelige uvilje mot å er-
kjenne sannheten er et felles
trekk i den menneskelige ka-
rakter hos alle folkeslag. Det
skyldes vel mangel på mo-
ralsk mot. En alminnelig
foreteelse.

La oss se på noen flere
sannheter.

II.

Oberst Hatledal, som var
generalstabssjef i 1940, har
nu endelig så smått fått den
anerkjennelse, som han for-
tjener for kravet om mobili-
sering den 4. april, en mobi-
lisering som må antas å ville
ha hindret okkupasjonen av
landet såvel fra syd som fra
vest, og bevirket at landet
som i 1914/18 ville ha slup-
pet krigsdeltagelse og der-
med bevart sin høytidelig
proklamerte nøytralitet. Om
denne nøytralitetserklæring
var oppriktig ment, altså ik-
ke humbug, anses nok noe
tvilsomt.

Denne anerkjennelse av
oberst Hatledals innsats in-
neholder imidlertid en tilsva-
rende fordømmelse av ham,
som avviste ham, landets
konge. Et forsøk på bortfor-
klaring av denne bitre sann-
het imøtesees med den stør-
ste interesse, så meget mer
som «den som tier, han sam-
tykker», hvilket igjen for-
klarer den avtalte taushet
om disse ting.

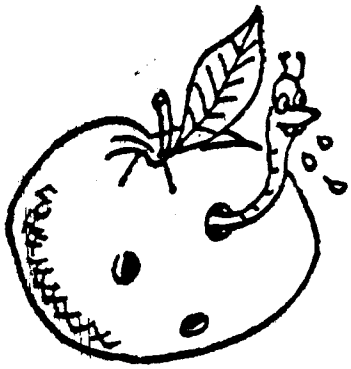
Den hele bedrøvelighet er
åpenbart gjennomskuet på
alle hold. Derav honnøren
til oberst Hatledal.

III.

Hittil har det vært god
latin blant verbalpatriotene,
at det var Hitler, som er-
klarte Vestmaktene krig og
at de siste var uskyldige som
små hvite lam i forbindelse
med vårt lands besettelse.
For det første var det Vest-
maktene som erklarte Tysk-
land krig den 3. september
1939, for det annet kan nu
gjennom statsminister Re-
nauds og general Ironsides
avsløring sannheten ikke
lenger skjules.

IV.

Vidkun Quisling ble dømt
for landsforrederi, bl. a. for-

di han for å holde fast på
den erklærte nøytralitet og
hindre Norges inndragen i
krigen forsøkte å blåse av
den «idiotiske mobilisering»
(Scharffenbergs betegnelse),
som var satt iscene fra sam-
me hold, som hadde avvist
generalstabssjefen.

V.

Men hva skal man si om
en konge, som først forhind-
rer mobilisering, når mulig-
heten for krig viser seg rett
utenfor døren og deretter 5
dager senere, gjør seg skyldig
i «historiens mest ansvars-
løse krigserklæring» i strid
med den samlede regjeringens
og Stortingets enstemmige
beslutning om å følge Dan-
marks eksempel og derved
bevare nøytraliteten, for ik-
ke å tale om å unngå en
hensiktsløs blodsutgydelse.
Er det Stortingets og regje-
ringens medlemmer som av
den grunn er landsforredere,
hvor især? Navneoppdrag er
vel ikke nødvendig, men det
er snart i seneste laget til at
de har anledning til å vareta
sin ære og sitt ettermæle.

VI.

Hvem var forreder mot
sitt land: Christian X av
Danmark, som under samme
forhold godtok okkupasjon
og sparte landet for krig og
selv ble på sin post, eller
Håkon VII av Norge, som
tross umiddelbart forutgåen-

de forsikring om loyalitet
overfor enhver — enhver —
beslutning av Stortinget, un-
der et ulogisk, d.v.s. tåpelig,
påskudd, presset «sitt» land
og «sine kære landsmænd»
ut i en krig, som han visste
på forhånd var tapt og —
som følge derav — selv
rømte til Sverige uten etter
Grundloven å delta i statsrå-
det til behandling av det be-
synderlige ultimatum eller
avvente regjeringens stand-
punkt til dette og heller ikke
ventet på soldatenes frem-
møte på mobiliseringsplas-
sene 2 dager senere i henhold
til den berømmelige «mobi-
lisering»? Dermed er han
alene den ansvarlige.

Den som ikke stoler på
egen dømmekraft i dette
spørsmål, kan jo forelegge
det for danskene.

VII.

Det er vel noe merkelig,
at en norsk konge på eget
initiativ og uspur, kan kom-
me på tanke om nødvendig-
heten av å forsikre Stortin-
get om loyalitet. Er det ikke
det? Noe å tenke på —

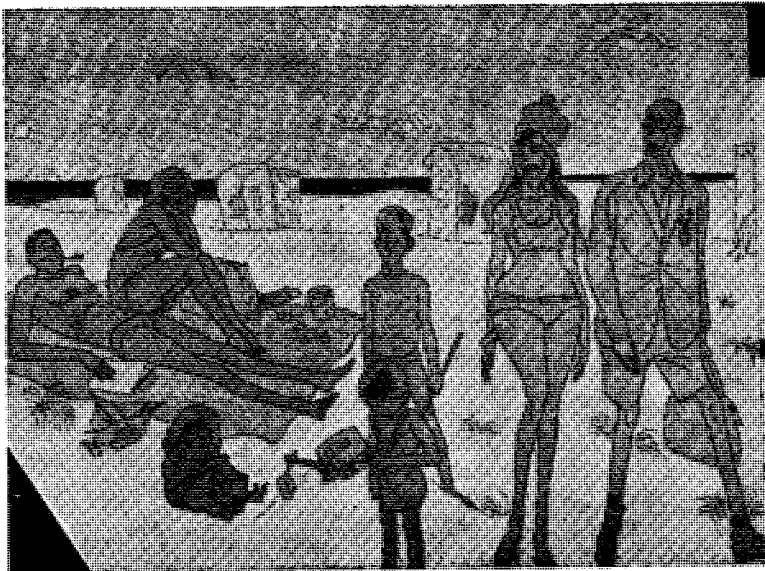
Dette forhold kan allike-
vel ikke sees å ha vakt noen
reaksjon, hvilket formentlig
kommer av at «firehundre-
årignatten» (og vel så det)
fremdeles «ruger over abe-
katten». Ola er i århundre-
nes løp blitt vant til litt av
hvert av konger, som hver-
ken var norske eller tenkte
norsk — for ikke å snakke
om talte norsk.

VIII.

Det er ellers noen små
tegn her og der til at sann-
heten er underveis. Den er
i det lange løp uundgåelig
og den kommer nok før
«Historiens Dom», som skyl-
dige og medskyldige trøster
seg til ikke skal komme før
de ligger i sine graver.

Den slette samvittighets
røst.

OLAF HOLM

«Der har vi noen av disse skamløse, ansvarlige menneskene
igjen, som går bort og får en masse barn — uten å tenke på Indias
sultende millioner!» (Simplicissimus).

Andere werden im Unglück klein
und beugen sich tief zur Erde.
Uns hat die harte Not gelehrt,
dass jeder noch grösser werde.

Andere suchen in Tränen Trost
und harren besserer Zeiten.
Uns sind die Tränen längst versiegt,
wir müssen auf und streiten.

ønsker alle sine medlemmer
og bidragsydere en god jul
og minner om at vårt arbeid
er avhengig av den økono-
miske støtte vi får. Vi takker
for all hjelpen i inneværen-
de år og ber våre venner
huske på Forbundet også i
året som kommer.

Årsmøtet vil antagelig bli
holdt i februar etter nærmere
berømmelse i FOLK OG
LAND. En finner det riktig
å avvente Stortingets be-
handling av innstillingen
«Om landssvikoppgjøret».

En erfaren

salgsrepresentant

søker forbindelse med solid
firma fra nyttår. Bransje:
Kosmetikk, Manufaktur,
Tekstiler.

Bopel: Bergen. Kunder over
hele landet. Betingelser: Fast
gasje og reisegodtgjørelse.

Bill. merk. «Erfaren»
i eksp.

FORLOVELSESRING- SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14
karat stempelt håndarbeidede
ringer fra kr. 95,— pr. par.
Sender pr. postoppkrav porto-
fritt over hele landet. Dess-
uten + 50% rabatt på grunn-
prisen.

SKRIV EFTER RINGMAL!
Ringene blir sendt straks jeg
får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Vi kan tilby

et pent behandlet antikvarisk
eksemplar av Adolf Hitler
«Min kamp» på norsk. Boken
er i to bind og kom på J. M.
Stenersens Forlag i 1941. Pri-
sen for begge bind er kroner
75,00.

FOLK OG LANDS BOK-
TJENESTE, Postboks 3214,
OSLO.

Postgiro 164 50.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Et nytt løgnens år

Heller ikke dette året bragte mere sannhet og renslighet inn i norsk offentlig liv. En må vel dessverre heller si: tvertimot. «Rettsoppgjøret» ligger der fremdeles som et lik i lasten og det er intet som tyder på at rettferd vil skje. I et slikt samfund er det ikke underlig at offentlig umoral og korrupsjon brer seg.

Og trass i dette har Norge en usalig trang til å blande seg i andre folks affærer mens de egne driver for storm og vind. Og her tenker vi ikke bare på dette at vi har trengt oss frem i første rekke for å komme med i en eventuell ny verdenskrig. Det er naturligvis ilde nok at vi nå påny er lagt ut som åte for Russland på samme måte som vi ble lagt ut som åte for Tyskland i 1940, men vi har så ofte og så utrettelig pekt på farene ved denne politikk at vi skal spare våre lesere for en gjentakelse idag.

Men også på andre måter undergraver våre partipolitiske ledere Norges fremtid ved å ta part og stilling i saker som overhodet ikke vedrører oss og som vi forøvrig heller ikke har forutsetninger for å dømme om. Vi tenker bl. a. på det siste norske initiativ i den fordervelige institusjon som heter FN. Mens Norge der gjør rakkertjeneste i kampen mot den hvite manns posisjoner i Sør-Afrika, passer andre land på å utnytte det hele økonomisk. Flere av de store amerikanske bilselskaper, bl. a. General Motors, oppretter datterselskaper og datterfabrikker i Sør-Afrika og kan da ikke rammes av noen boikottbeslutning, Japan øker sine handelsforbindelser med landet, og selv det Sverige som offisielt så broderlig klapper de norske partipolitikere på skulderen og maner dem til ny nydemokratisk dåd, er ikke snauere enn at det oversvømmer Sør-Afrika med handelsrepresentanter, slik det forøvrig også gjorde i ly av FN i Kongo. En av disse utsendinger, Bertil Frodin, representerer ikke mindre enn 12 slike store svenske selskaper, og mens Norge taler i FN mot Sør-Afrika og de hvite der, så taler den svenske handelsrepresentant Frodin i Johannesburg og sier at boikottaksjonen er nonsens og at de selskaper han representerer vil gi en god dag i den.

Han sier ellers meget annet fornuftig, mens vår egen Sverre Nielsen snakker pølseprat i Sikkerhetsrådet. Således sier Frodin at alt skrålet omkring Sør-Afrika er laget av fagforeningene og en viss del av pressen, og tar da visselig ikke munnen for full. Han fortsatte: «De vet intet om Sør-Afrika og det ville være god utdannelse for dem å besøke resten av Afrika og så komme hit. Noen sammenligning er ikke mulig. Bantuen her har det langt bedre, iallfall økonomisk, enn noe annet sted i Afrika».

Men, vi turer altså frem i vår galskap. Det finnes ikke en eneste norsk dagsavis som våger å si sannheten i dette meningsterrorens land. Isteden serveres oppkokt løgn fra det amerikanske suppekjøkken, hvorfra vi henter det meste av vår åndelige føde.

Det er vel håpløst, men la oss likevel for ordens skyld slå fast hva den sør-afrikanske sendemann i USA har meddelt denne løgnaktige presse, men som den underslår: at ingen blir arrestert i Sør-Afrika for sine meningers skyld — i motsetning til for eksempel i Tyskland, hvor det er nok bare å si «Heil Hitler» eller i Norge og Sverige, hvor det er forbudt å mene noe om jødene. Det er ikke meninger, men handlinger som fører til arrestasjon i Sør-Afrika, kriminelle handlinger. Hva behandlingen av de arresterte angår, som den norske presse idag er så opptatt av, mens den tiet da norske landssvikfanger ble mishandlet, så blir de sør-afrikanske, i motsetning til hva de norske ble — besøkt hver uke av en dommer og kan overfor ham frem-

FOLK OG LAND

Dette er siste nummer i inneværende år. Neste nummer kommer lørdag 11. januar.

Glem ikke å ordne med bladpengene!

Og god jul alle sammen!

ABC gjenoppstår

Vi minnes ofte med glede det utmerkede og originale ukeblad som Fedrelandslaget utgav i sin tid. Nå har en ny publikasjon tatt navnet, vel for å markere lignende synspunkter som de Fedrelagslaget stod for. — Redaktør er Sverre Martin Gunnerud, og bladet kommer i Oslo. I adskillig utstrekning svever visst Anders Langes ånd over spaltene — noe som jo ikke er urimelig siden han gikk sin rekruttskole i Fedrelandslaget — men det er nok et stykke igjen før bladet kan måle seg med det gamle ABC. Dog «Aller Anfang ist schwer» og vi avventer med interesse den videre utvikling.

MORDET PÅ LAVAL

Fortsettelsen av vår beretning om mordet på Laval må utstå til første nummer på det nye året fordi det var så meget annet stoff vi syntes vi måtte ha med i dette nummer, som jo er et slags julenummer og som vi gjerne ville skulle bære preg av det.

Løssalgsprisen

på FOLK OG LAND blir fra nyttår av kr. 1,— pr. nummer.

komme med sine klager. Dessuten har den sør-afrikanske regjering bedt det internasjonale Røde Kors om å føre kontroll med behandlingen. Her hjemme deltok Røde Kors som fangevoktere og fangeplagere i den første tid, så noen kontroll ble det vel ikke tid til.

En av norsk presses hovedkilder er NEW YORK TIMES, som alle vet hvem eier. Bladets Sør-Afrika-spesialist heter Conley, som slett ikke oppholder seg i det land han skriver om, men i Kenya, hos våre gamle hyggelige Mau Mau-venner.

Hvis vi i dette siste nummer i år skulle gi uttrykk for et ønske for det norske folk, så måtte det bli dette at det igjen må finne tilbake til sannheten og rensligheten både når det gjelder forholdene innad og når det gjelder vårt forhold til fremmede stater. Og vi føyer til at det forhåpentligvis ikke er forsent til at vi kan undgå et nytt 9. april.

Konsten att skapa inflation är lätt. Så här går det till

För undvikandet av arbetslöshetens förbannelse i gångsattes arbeten av vad slag de vara må. Man kallar det åstadkommandet av NATIONALPRODUKT och EKONOMI.

Arbetets betalning sker mest genom pengar. Sedlar tillverkas av specialgjort papper. Vilka siffervärden som helst kan tryckas på sedlarna. Vare sig sedeln skall gälla för 10.000:- eller 5:- kronor är produktionskostnaden lika liten. Mynt kostar något mer, men utgör blott en ringa andel av pengarna. Under namn av kapital vandrar pengarna ut till cirkulation inom landet.

Guld magasineras i riksbankens källarvalv och det förkunnas att pengarna härigenom uppnått värdeäckning. Man försäkrar att därmed skapats det KAPITAL som är avgörande för folk och lands välfärd.

En del av penningcirkulationen återkräves fortast av staten. Därmed påstås huvudparten av landets INKOMSTER ha åstadkommits.

Penningarna få ideligen vandra fram och tillbaka mellan Riksbanken och landets alla andra penninginrättningar. Bokföringen av dessa vandringar tillförsäkrar penninginstitutionerna räntor till sådan mängd, att de därmed förvärvar makt över och ägorätt till landets verkliga värden. Det förkunnas, att därmed har landets INKOMSTER ytterligare tillvuxit.

Lagar stadfästas om hur registreringen och bokföringen av dessa förgyllda vinster skall utföras. Detta giver arbeten åt månghundra tusen av invånarna, ledda av mångtusenden av experter och sakkunniga i enlighet med direktiv fastställda av regering och riksdag.

Landet har tillförts än mer INKOMSTER.

Allt ovannämnda förklaras vara NATIONALEKONOMI. Ju snabbare förändringar i nämnda operationer, ju fortare sjunker penningvärdet, dvs. INFLATIONEN växer. Detta försöker man motverka genom idelig ökning av alla penningbelopp inngående i dessa inkomster, varvid experterna förklarar att därmed växer landets välfärd.

Till slut sker att inflationen växer fortare än man hinner höja inkomstsiffrorna. Resultatet blir allmänt missnöje, inre stridigheter, maktmissbruk och slutligt kaos. Vi tycks stå obehagligt nära denna scenförändring, vilket man söker motverka med intensivare övervakning, razzior och höjda

skatter. Fogdeväldet ökar.

Konsten att skapa äkta inkomster måste läras. Så här bör det tillgå.

Enkelt och klart kan fastslås, att det enda, som skapar äkta inkomster är effektiviteten hos de metoder, varmed naturens rikedomar, utan missbruk, kan utnyttjas av människan. Detta förutsätter, att de individer som begåvats med anlag för skapande verksamhet beredes möjligheter att självständigt få utnyttja sina gåvor och kunskaper till landets bästa. Hittills bruka de utsättas för penningintressenas intensiva motarbetande.

Följande småskrifter kunna förtälja en hel del om vad äkta ekonomi är.

«Detta måste förtigas» kr. 3:— — «Wovon lebt der Mensch?» Kr. 4:50. —

Några få ex. av «Landsväl», nr. 2 och 3, 1942 finnes kvar... kr. 1:25 pr. st.

Leveras genom inbetalning till NAMI, svensk postgiro 19 15 59.

ERHARD FLIESBERG

Og notti vart
so lang og so svart,
men so fekk me solkvern
innunder jol.
Og joli, ho kom
med aukande sol.

Per Sivle.

Daglig friske blomster

Blomsterforretning

SYNNØVE LIE

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

Forbundets kontor

i Kierschows gt. 5, Oslo er
åpent alle hverdager undtatt
lørdage fra kl. 10 til 15.
Sekretæren treffes bare onsdag,
torsdag og fredag i hver uke mellom klokken 11 og 15 — Telefon 37 76 96.

Har De
husket
bladpengene

?

Jeg var

Mussolinis hemmelige agent

IV.

MED ØYNENE VIDT ÅPNE I MØRKET.

De førte meg inn i et værelse. Idet jeg kom inn av døren reiste tre offiserer seg og presenterte seg for meg.

De brettet ut på bordet et kart over Florenz, og en kaptein forklarte meg situasjonen på perfekt italiensk. «Vi vet ennå ikke hvor mange dager eller timer vi kan holde våre stillinger, men den forreste post er nå jernbaneovergangen, som heter Ponte delle Cure. Vi skal følge Dem dit, og etter at vi har lukket grinden der, er De praktisk talt på fiendtlig territorium».

Jeg fulgte så intenst med i kapteinens forklaring at jeg ikke hørte susingen eller brakene av prosjektile-
ne som haglet rundt Villa Palmieri. «Og hør nå godt etter», forklarte kapteinen, idet han pekte på kartet. «På den andre siden av Ponte delle Cure er det en allé: Viale Regina Vittoria, som går til Piazza Cavour som fører til byens sentrum. Engelskmennene er i Via Cavour. Viale Regina Vittoria og Piazza Cavour er «ingenmannsland». Et meget usikkert land, da partisanene står bak persiennene foran vinduene og ved gatekryssene. Det blir ingen spøk å gå gjennom Viale

Regina Vittoria, men det er dog fremdeles den sikreste veien. Partisanene kan nemlig ikke komme ut i Vialen, da vi skyter ut i den rett som det er fra Ponte delle Cure, hvor vi har stillet opp våre mitraljøser. Når mør-

Av CARLA COSTA

ket har falt på og under beskyttelse av våre våpen, har De gode sjanser til å nå Piazza Cavour. Og så et godt råd innen De drar: et måltid og en liten hvil. Vi skal vekke Dem når tiden er inne».

Dette var lettere sagt enn gjort! Jeg kunne ikke la være å tenke på at selv om jeg hadde gode sjanser til å komme helskinnet frem til Piazza Cavour, så hadde jeg like store sjanser til det motsatte før det ble morgen. Jeg la meg på en madrass i kjelleren og håpet på det beste. Dog — nå og da stod kapteinens ord for meg og jeg følte meg redd. Viale Regina Vittoria, Piazza Cavour, — partisanene bak persiennene, engelskmennene i byens sentrum. Det føltes utrolig at jeg virkelig skulle sette livet på spill for å gå en gate på 100 meter i byen Florenz, som nå var blitt en valplass! Stakkars byene våre, hva de var blitt til! Jeg ble liggende en god stund med øynene vidt åpne. Snart nær, snart fjernt knallet granatene og mitraljøsene, men gudskjelov sovnet jeg da inn til slutt.

Jeg ble vekket litt før klokken fire. I løpet av natten var en annen agent av vår «Secret Service» kommet og fortalte at distriktet som engelskmennene hadde besatt (syd for Piazza Cavour) var kontrollert av partisanpatruljer fra solnedgang til soloppgang. Det lønnet seg derfor ikke for meg å gå dit ennå. Jeg burde gjemme meg ved piazzaen og vente på dagens frembrudd der. «Det er akkurat tid til å gå ned til

Forts. side 7

FOLK OG LANDS MINNEALBUM:

Falt i øst i kampen for Europa

Ivan og ripskaken

En munter historie fra det dystre år 1945.

Slik strømmet de russiske soldater ut over Europa, herjende og plyndrende, men noen av dem var imellom også godslige, som denne beretning viser.

Under titlen «Fastnacht der Dämonen» - (Demones fastelaven) Erlebnisse einer Wienerin foreligger nå på det tyske Druffel-Verlag de livlige opptegnelser av Brigitte Pohl, der som ung soldaterenke i året 1945, etter å ha overvunnet sin trang til å begå selvmord, ikke bare reddet sine barns liv, men også sitt eget vesen frelst ut av kaos. Med forlagets tillatelse gjengir vi her et avsnitt av boken, som kan bestilles gjennom FOLK OG LAND'S Boktjeneste.

31. juli 1945. Denne dags begivenhet var en reise til Golsreuth. Reisen dit var lite eventyrlig. De tomme tog som kom fra Sovjetsamveldet for å hente «kriksbytte» var det altfor mange av. Man betaler etpar mark og får så lov til å slippe inn i en kuvogn. Dessverre finnes det ingen togtabell. Så kom jeg til Göpfritz

— ett eller annet sted. Der i nærheten har Kettenbergs sine eien-
dommer — venner av Bernd. Jeg var riktignok ikke i besøkstolett — men Kettenbergs har humoristisk sans — når jeg skildrer min lystreise for dem, vil de tilgi meg mitt utseende.

Jeg marsjerer langs veien. Når biler tordner forbi hopper jeg bort i åkeren eller skogen — Endelig ser jeg Kettenbergs stamslott dukke opp. Men hvis nå alt er plyndret der, besatt av befrierne? Hva så? Det vakre slott Kettenberg! Med sine mange, mange værelser, med sine søyle-
senger og bemalte dragkister, sine **rokter og urgamle våpen** — hvorledes har de husert der?

De har slett ikke husert! Nesten alt var i behold. «Kamerat Baron» hadde nemlig sagt adjø til lasarettet hvor han lå kort før befrielsen og slått seg gjennom til slottet Kettenberg. Til å begynne med hadde det riktignok vært ilde med den russiske soldatbande. Dog «kamerat Baronesse» forstod seg godt på å omgås dyr og mennesker — ja, til og med russere.

Den gamle baron har marker og enger, ja til og med en ku har man latt ham beholde. De holder «fester» som før, og det kjempemessige slott vrirler som noen gang før av mennesker. Jeg kommer nettopp til et festmåltid. Poteter i skålen i store mengder, dertil tykk melk og helmelk. Jeg har med meg salt og blir derfor feiret og høyt æret. Husherren har tatt til seg en mengde sudet-tyske flyktninger, til gjengjeld gjør kvinnene istand værelsene, to gamle menn hugger ved og hjelper til på markene så godt de kan.

Jeg blir mottatt med vennlige tilrop. I den store riddersal brente det riktignok istedenfor de mange lys som ellers strålte over selskapet ved måltidene, bare en stinkende karbidlykt, men stemningen da jeg kom var som alltid: på toppen! Jeg fikk en tallerken med poteter, en kniv, en øse tykkmelk og et glass sur melk. Og da

Forts. side 8

O. K.:

Et kontinentaleuropeisk Folkeforbund

Det er i dag sterke krefter i Amerika som vil at de amerikanske okkupasjongstroker som finnes i Europa skal trekkes ut og at Europa skal ta ansvar for seg selv.

Efter hvert som Fellesmarkedet langsomt, men sikkert tar form og blir til en politisk union, vil også det være mulig. Forholdene ligger slik an at Union - Statene Europa (U.S.E.) ikke lenger er en utopi. Både i folketall og økonomisk vekst kan de fullt ut konkurrere med USA.

Men da blir Norden liggende som et europeisk Canada, og det vil bli både naturlig og nødvendig at også Norden organiserer seg og skaffer seg de nødvendige forsvarsvåpen for å kunne opptre som en fri og selvstendig enhet.

En Nordisk Samling tvinger seg derfor frem med logisk konsekvens. Når nu Amerika ikke lenger vil betale det norske forsvar, men Norge selv må betale, så må det nesten være en selvfølge at vi også kvitter oss med den amerikanske overhåndtagende innflytelse i landet. Det er ingen grunn til å leie ut Norden som slagfelt for Amerika i en eventuell krig. Selv om Amerika skulle vinne en slik krig, ville vi ingen glede få av en slik seier. Efter all menneskelig beregning vil da menneskene i Norden være utryddet. En politikk som går ut på å gjøre Norden til slagfelt i en kommende verdenskrig kan uten tvil med rette kalles forbrytersk. Og de som driver med en slik politikk må nok engang stå til ansvar.

Så lenge Norge står i NATO er vi ikke selv herre over vårt lands skjebne. Uten at vi selv vil det,

og uten at vi blir spurt, kan Norge trekkes inn i en krig som er oss ganske uvedkommende, og hele det norske folk kan bli utryddet på noen dager.

Det er ganske ufattelig at ikke folk i sin alminnelighet reagerer, men lar disse partipolitikerne ture frem i sin galskap.

Det er jo klart at når folk kan sette opp slike paroler som at enten skal de ha En verden eller ingen verden, så er det noe alvorlig galt med sinnstilstanden. Disse folkene vil da skaffe oss ingen verden hvis de får lov å fare frem.

Det er derfor at nordisk ungdom nu må gripe inn og følge nye idealer mot et samlet og fritt Norden, som kan fri seg fra amerikansk overherredømme og selv bestemme over sin skjebne.

Er vi først kommet så langt at vi har et selvstendig og vel opprustet Europa, og et forsvarsdyktig og samlet Norden, så vi kan være trygge for en russisk okkupasjon, da kan vi nemlig innby Russland til dannelsen av et Europeisk Folkeforbund.

I et slikt europeisk forbund kunne man langsomt men sikkert uten krig komme til en varig forståelse med Russland. Det kunne begynne med clearing-handel for så senere å gå over til en slags europeisk kollektiv kapitalisme.

Kampen om en ny forståelse av Guds vesen måtte kunne føres frem til en europeisk enhetsoppfatning og til en oppgivelse av den ateistiske sosialisme og samling om en teo-sosialisme.

Verden kunne på denne måte organiseres i tre store folkeforbund, et negro-angelsaksisk forbund med hovedsete i New-York, et

EN BERETNING AV AKSEL ZACHARIASSEN TIL EFTERTANKE FOR DEM SOM OPPLEVET PAKKE- OVERFLODEN PÅ ILEBU

Som kjent røbet Odd Nansen i en bok kort efter 1945 at det ikke var riktig så ilde i den tyske konsentrasjonsleir Sachsenhausen som man gjerne ville ha det til — i all fall for de norske fanger, som såvisst ikke delte ut av sin pakkeoverflod til de østfolk som fikk langt dårligere behandling. Tvertimot til tusket de seg allehånde tjenester av disse for avfallet.

Nå, boken forsvant naturlig nok temmelig raskt fra bokhandlerne og er nå omtrent ikke å få tak i. Og dog burde den jo ha en ganske spesiell interesse når man i dag skriver om behandlingen i de tyske konsentrasjonsleire og spesielt sammenlignet med den behandling en her i Norge fra 1945 gav fangene i de norske konsentrasjonsleire.

Heldigvis finnes det andre kilder å gå til også. Det er tydeligvis ikke bare Odd Nansen som har vært litt for snakkelig på trykk. Hans medfange, den ikke ukjente Arbeiderpartimann Aksel Zachariassen har offentliggjort en beretning i «Sjømenneskenes Jul» for 1948. Den heter «Som julenisse i Sachsenhausen» og Zachariassen bør vite beskjed siden han fungerte som leirens norske pakkepostmester og, som juleheftets redaksjon skriver, forteller han «i denne artikkel om omfanget av de vel-dige pakkeforsendelsene til de norske fangene i leiren og kommer dermed i motsetning til så mange andre som har skrevet om livet i disse leirene, inn på de lysere sider ved leirlivet».

Før vi bringer noen små plukk fra denne interessante artikkel, bør en vel altså kanskje som bakgrunn tenke litt på den behandling de politiske fanger fikk i de norske konsentrasjonsleire fra 1945 og utover. Vi skal her ikke engang feste oss ved det første redslens år uten nevneverdig mat og berøvet de mest elementære fangeret-

nordisk-slavisk-latinsk folkeforbund med hovedsete i Berlin, og et mongolsk-asiatisk folkeforbund med hovedsete i Peking.

Disse tre folkeforbund ville kunne leve i en fredelig sameksistens uten krig i meget lang tid fremover, for kanskje en gang i fremtiden å nå frem til En Verden.

O. K.

Jul og annet i Sachsenhausen

Slik skildret Chr. S. Oftedal norske fangers liv i Tyskland og med følgende versifiserte tekst: «Verden er bare en mage og kroppen er bare en munn. Og sulten en djevelsk plage. Nå holder det vel — for en stund». Vår gamle venn, arbeiderpartipressemannen Aksel Zachariassen har tydeligvis opplevet det annerledes, noe denne beretning fra Sachsenhausen viser.

tigheter, og holde oss til tiden da det virkelige fengselsvesen overtok og det var innført «normale forhold».

En fikk da lov til å ta imot to pakker pr. år — til jul og til påske, hver på inntil 2 kg. Pakkene ble uhyre nøye sensurert av fangevokterne og en vaktet sykkelig over at de ikke veiet ti gram for meget.

La oss så se litt på hva Zachariassen forteller om den i norsk presse så ilde beryktede konsentrasjonsleir Sachsenhausen:

«Det forekom nemlig (solstreif av lykkefølelse og humør) og ganske særlig blant oss nordmenn som i de ordinære tyske konsentrasjonsleirene inntok en særstilling først og fremst fordi vi tilhørte den sagnomsuste germanske rase, og senere fordi vi som stormottakere av levnetsmiddelpakker fra nærsagt alle nøytrale land i Europa, kom til å bli leirens desiderte overklasse.»

«Tillatelsen (til å motta pakker) var opprinnelig meget omfattende — de kunne motta pakker i ubegrenset omfang og vekt. Men betingelsen var at pakkene nøye skulle kontrolleres —»

Artikkelforfatteren syntes ikke det var så bra med pakker julekvelden 1942, men

«så begynte pakkene for alvor å innfinne seg. Først noen slengere til enkelte mer prominente fanger inntil det en dag ankom et svært billass med standardpakker fra det norske Røde Kors. Det inneholdt lekre saker og ting for utsultede mennesker, godt smør, kippers, knekkebrød, geitost, sigaretter og annet snadder. Det var nok mange som i likhet med Einar Gerhardsen brukte den første natta efter mottakelsen til å legge planer for utnyttningen av innholdet».

Men så dukket slangen i paradiset opp, nemlig «nazisten hjemme», som fikk

stanset denne forsendelse og som påsto «at Røde Kors urettmessig hadde stjålet varene fra landets reserve-lagre» — noe som ikke høres urimelig ut når en tenker på hva det lovlydige hjemmeverende norske folk fikk servert på denne tid. Imidlertid var heldigvis de tyske konsentrasjonsleirfolk rimeligere enn «nazistene hjemme», for

«som en kompensasjon fikk våre pårørende anledning til å sende oss en pakke på 5 kg. pr. måned.»

Dette finner Zachariassen å være en dårlig erstatning for de norske Røde Kors-pakker og «det er forbausende at ansvaret for denne aksjonen (stansingen av Røde Kors-pakkene) ikke er kommet frem i rettsoppgjøret».

«Men så dukker det en vakker dag opp noen karakteristiske standardpakker fra det danske Røde Kors — Innholdet var for oss noe av et eventyr. Tenk bare på hva 1 kg. flesk og like meget fet ost betød i disse omgivelser. Det var også smør og andre lekre ting.»

«Danskepakkene fløt inn i stadig stigende antall, og til slutt (ikke bare til de prominente, men) uten annen adresse enn til norske fanger. Vi fikk et antall som svarte til belegget og godt og vel det. Tyskerne måtte snart gi opp å kontrollere standardpakkene. Vi fikk

(Forts. s. 7)

..Slik startet amerikanerne sitt Europabesøk: Forbrødring med de røde i 1945.

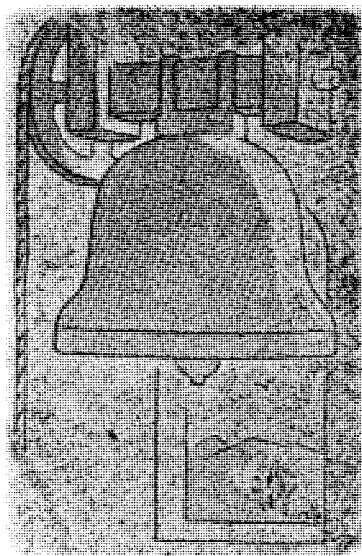
Fred på jorden —

Forts. fra side 1

toppen den blanke stjerne» blir likesom ribbet fra oss, og for det ikke minst viktige og annet får julen en mere verdslig og forretningmessig karakter, som passer lite med den gamle nedarvede religiøse hjemmenes fest. Vi blir likesom fattigere ved denne moderniserte, materialistiske utglidning av den mystikk fedrenes og vår barndoms julefest var besjelet av, der julen med sine tente juletrær, med sin unisone sang rundt det grønne symbol av livsens trær var en årlig påminnelse og preken for oss alle.

Hvor vi dog sang av hjertens lyst: Jeg er så glad hver julekveld, for da ble Jesus født, da lyste stjernen som en sol og engle sang så sødt. Det var vår bardoms julegate. Og den står i erindringens lys som langt mere skinnende og strålende enn noen av det tyvende århundres julegater, enda de henter sine tusner av kilowatt fra de store fossefalls temmede kraft, disse moderne templer for teknikkens feir over den ubundne natur, som truer med å endre hele vårt delige Norges skjønnhet fra Skaperens hånd og å vansire hver bygd og hver dal, der de demmer opp vår barndoms seteridyll og de skjemmende kraftledninger skjærer seg gjennom skog og over fjell og etterlater dype arr i Norges fysiognomi. Så det hender en rent må sitere Kumbels berømte epigram: Teknoti som menneskets herre er et fremskritt til det verre.

Men, vi mennesker har fått en guddommelig gave i vår evne til å erindre, til å mane for vårt indre syn frem en tid som svant og som aldri kommer tilbake. Jeg har allerede pekt på denne svunne tid, vår barndoms julegate. La oss velge å gå på disse gjengrodde stier og ikke la oss distrahere av larmende teknikkens vidundere og pandemium. La oss finne en liten stille stund til meditasjon og få gjenoppleve julen som den var, eslet til omkringsolhverv med sitt ytre naturbestemte tussemørke å skape en lysende glede i underbevisstheten. For mennesker lever ikke av brød alene. Vi er skapt i Guds bilde og det er vitenskapelig og erfaringsmessig fastslått at vårt fysiske legeme står for en kontaktflate mot den materielle virkelighet og vår underbevisstlighet. Det heter så vakkert i de gamle jødernes bibels første bok, som er tusner av år gam-

mel: Bli lys. Og svaret lyder forjettende: Og det ble lys. Og siden har lyset skinnet i mørket. Som dikteren synger: Den gnist den lever hos oss ennå, oppblusser og i Guds time, så gladelig rinner det oss i hu at Himmeriks klokke kime.

Hvor jeg kunne ønske at jeg hadde noe av denne sanne juleglede, så jeg fikk nåde og kraft fra Gud, lyse nes far, til å meddele noe av den til engstelige medmennsker som synes de sitter i tvilens og mørkets skygger og at skodde skjuler og dimmer for lys over livsveien. Det heter: Å, at jeg hadde tusner munne og tusner tunger i hver munn, og at jeg etter ønske kunne ut av mitt hjertes dype grunn, rett prise Gud som seg bør for alt det gode han meg gjør.

For Han gjør alle ting vel, selv vanskeligheter av åndelig og materiell art må settes inn i sine rubrikker på vårt personlige budgett, som gjelder vår livsstandard og absolutt ikke vår såkalte levestandard, som det skrives opp om fra grensen og ut til de drivende garn. For med en til visshet grensende sannsynlighet kan en i dag konstatere at det umåteholdne fremskrittets virus herjer menneskeheten og truer med å gjøre til virkelighet de dystre engelske spådommer om en fryktelig robotverden, hvor de naturlige hemninger synes å tæres bort. De faste normer av verdifaste absolutter står rent i fare for å tape sin karakter av evige, selvinnlysende sannheter. Bare tenk på at Guds eksistens blir stadig bestritt av intelligensiaen, av folk som ikke har orden på sitt liv og livssyn, men virrer om i tåken uten landkjenning. Jeg minnes et gammelt ord av jødekongen David: Han som troner i Himlen. Gud ler og spotter dem, så taler Han til dem i sin vrede og i sin harme forferder Han dem, de hvirvler som agner for vindene. La

dem bli til skamme og gå under, der de faller i den levende Guds hender.

Det var en åndens og kunnskapens gigant som het Wolfgang Goethe. Han har i sitt u dødelige dikt om enhver, Faust, et verk som ingen marxistisk giftspreder i sin relativisering forstår eller kan skape make til, sagt et mektig sprog i tilknytning til Johannesevangeliet. Det lyder så: **I begynnelsen var ordet, tanken, kraften og gjerningen.** Er ikke dette et veldig epos til menneskets sanne verdier? Hvilken storslagen tidløshet preger ikke dikterens syn i disse linjer? For disse krefter og makter fra verdens undfangelsesøyeblikk, de varer ved og er eksistensielt tilstede fra epoke til epoke, snart svakt pulserende, snart stigende til et crescendo majestoso. Nordlands trompet Petter Dass synger i tro og ydmyghet: Gud er Gud om alle land lå øde. Gud er Gud om alle mann var døde. Og slekten svimler, i høye himler blant stjernestimul utallig vrirler Guds grøde. Og så bringes tanken uvilkårlig inn på Luthers ord, det dypt tenkte: Historien er Guds maske, når han tar masken av, erkjenner vi historiens mening.

Da Gud hin julenatt i fortsettelsen av sin skapergjerning lot sitt lys skinne for menneskene, da Han tok masken av og lot sin sønn fødes i en stall, lagt i eselkrybbe, da tindret det guddommelige lys over verden som aldri noensinne før eller siden. La oss så følge de redde gjetergutter til denne stall i Betlehem. For her skrev Herrens finger hen over jordens overflate, mens mørket ruget over sauegjeterne og deres saueflokker. Hvor denne gang i mørket for å finne lyset minner om vår egen aktuelle situasjon! La da ordets, tankens kraftens og gjerningens glade budskap fra hin enestående julenatt lyde for vår sjel: Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden i godviljens mennesker. For i Hans lys ser vi lys og godviljens mennesker **gjenspeiler** dette himmelske lys fra urolid av. De vil at sannheten skal frem og at retten skal herske. Så sa da også Jesus om seg selv: Jeg er verdens lys og han sa videre: Jeg er **veien**, sannheten og livet. Og derfor kan vi i tro og beskuelse synge den kjente strofe: Og finner du Ham, da finner du alt hva hjertet kan evig begjære, da reiser seg atter hvert håp som falt og blekner så aldri mere.

La oss be: Herre, led oss

Slik føres verden -

Forts. fra side 1

Attentatet var som alle vet minutiøst planlagt, og den må være temmelig naiv som tror at Oswald hadde klekket ut alt dette på egen hånd og ikke bare var et hjul i et større maskineri. Kort sagt, det kan være liten tvil om at det var den internasjonale kommunisme med dens skjulte ledere, hovedsakelig innen den amerikanske jødeverden, som stod bak. Den samme skjulte ledelse hadde som rimelig kan være all grunn til å sikre seg at Oswald ikke røbet for meget, og det varte derfor ikke mange dagene før morderen selv falt for en ny kule, ledet til slaktebenken inne på selveste politistasjonen av Dallaspolitiet, som åpent beskyldes for å være korrupt og bestikkelig, og som til og med hadde fått forhåndsvarsel om hendelsen.

Over verden tikket så telegrammene fra USA om at det var den amerikanske verthusholder Jack Ruby — et godt amerikansk klingende navn — som var den nye morder. Riktignok måtte det etterhvert medgis at han drev en ilde ansett nattkafé med bordellpreg, at han var en velkjent gangster og at han ofte hadde vært i konflikt med politiet. Dette temmelig svarte blad i forbryteralbumet hadde etter hva det ble meddelt verden plutselig fått så voldsomme moralske anfektelser, og var grepet av slik sorg over presidentens død, at han hadde gått løs på morderen og drept ham.

Etterhvert slapp det gjennom noen opplysninger om at Jack Ruby, den gode amerikaner, «opprinnelig» het Jacob Rubinstein, at han var troende jøde, at han oppsøkte synagogen et par ganger i uken — innimellom bordellvirksomheten. Hvorfor de amerikanske myndigheter også her forsøkte å føre verdensopinionen på villspor ved å lansere Jacob Rubinstein

på dine veier, giv oss å gå på den gamle, gode Julegaten som fører til lys over lys. Amen.

HANS EGEDE NISSEN

som Jack Ruby får da være et åpent spørsmål. Det kjente tyske blad DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG forsøkte å bringe klarhet i saken ved å henvende seg direkte til pressesekretæren i Det hvite Hus, Rubinsteins rasefelle **Salinger**, men han ville ikke svare på hvorfor dette navnebytte hadde funnet sted. Da avisen spurte om spørsmålet kanskje var pinlig for ham, svarte han bare: Ingen kommentarer, og henviste bladet til justisdepartementet med Robert Kennedy som sjef.

Bladet fikk også snakke med Kennedys stedfortreder **Goodman**, som måtte medgi at «derom er det ikke den ringeste tvil, hans navn er Rubinstein, bare hans venner kaller ham Ruby».

Vi forstår at den samme Goodman ikke hadde noe å si, da bladet bemerket: «Da vil det kanskje interessere, Mr. Goodman, at det tyske fjernsyn og storparten av den herværende presse må regnes som forbryteren Rubinsteins venner. De kaller ham alle — idet de informerer offentligheten galt, for Ruby!»

Også det berømmelige amerikanske FBI erklærer overfor NZ: «Ruby er helt galt. Han heter Rubinstein». Vi tilføyer for egen regning at forbryteren tydeligvis også har den norske offentlighet som venner.

Bladet har ellers intervjuet flere kjente amerikanere i forbindelse med mordet på president Kennedy. Blant de intervjuede er også general **Walker**, som blant annet sier at mordet på Kennedy ingenlunde kom overraskende, for såvidt som motsetningene i USA stadig tilspisset seg. Det hadde samlet seg nok tennstoff, men pressen førte bevisst opinionen bak lyset.

Generalen pekte ellers på at USA måtte føre en sterkere nasjonal politikk og også kreve det av den fri verden!

Tyskamerikanernes leder professor App, sa blant annet at alle sørget over Kennedy, men at man stolte på at den fremtidige amerikanske politikk i vesentlige punkter ville skille seg fra den som Kennedys «hjerne-trust» hadde drevet. Om Johnson sa han at han ble regnet som mere konservativ enn Kennedy og at han hadde større sympati hos tysk-amerikanerne enn denne. Han ville også få bedre rådgivere, håpet han.

Senator **Goldwater** var meget forbeholden i sine uttalelser på det nåværende tidspunkt. Han kunne ennå ikke si om han ville la seg stille som president-

Slik var det i Sachsenhausen —

(Forts. fra s. 5)

tilslutt vår egen pakkeekspedisjon inne i leiren. Når de store sendinger med danskepakker kom, kjørte SS-bilene direkte inn i leiren med dem og her fikk hver nordmann sin pakke når han kom inn fra arbeid om kvelden».

«Temmelig snart begynte vi å bestikke både SS-folk og fangetillitsmenn i viktige stillinger med pakker. Det gjaldt særlig folk som kunne øve innflydelse ved behandlingen av norske fanger, f. eks. ved tildeelingen av arbeid, klær, utstedelse av sykeattester etc. Mange har spurt om vi virkelig fikk alt det som ble sendt oss — om ingenting ble stjålet. Nei, intet ble stjålet — det kan jeg i første rekke bevitne.»

«En dag kom nye merkelige pakker — De viste seg å være fra Portugal og inneholdt hver 20 esker med fete sardiner i herlig olivenolje.»

«En annen dag visste det seg at pakkebilen inneholdt hundre vis av avlange, grå pakker fra det internasjonale Røde Kors i Sveits. Det var lekke ungarske saker, ikke så bastante som de vi fikk nordfra, men de var meget brukbare som byttmiddel.

Og så kom det største eventyret — svenskepakkene. Store 10 kg.'s pakker innfant seg regelmessig hver måned med de mest usannsynlige delikatesser. — vi fikk alltid et antall som svarte godt og vel til fangebelegget».

«Også fra andre land kom det av og til større og mindre forsendelser, således blant annet fra Egypt og Tyrkia. Fra Sverige kom også store sendinger med klær og skotøy. Rett som det var kom nye trandunker og sildeforsendelser og på top-

~~~~~

kandidat, men han henstillet til den fri verden, og spesielt til Tyskland å være våken.

Professor Hoggan, som vil være kjent for sine uredde bøker omkring skylden for annen verdenskrig, mente også at amerikansk politikk under Johnson ville bli adskillig forandret og mere konservativ, og han håpet også på større forståelse for sannheten i historieforskningen.

La oss til slutt nevne at da Oswald var blitt arrestert meldte advokaten John F. Abt fra New York seg straks som hans forsvarer, noe som altså ikke ble aktuelt etter Rubinsteins inn gripen. Men dette at Abt trådte frem på scenen betyr også noe. Abt, som er jøde, er en meget kjent jurist som er stjerneforsvareren i alle vanskelige saker mot de store kommunister. Han hører til den amerikanske kommunistiske undergrunnsbevegelse.

pen av det hele fikk vi strømmen av de såkalte «pækchen». Dette siste var småpakker med levnettsmidler på opptil 1 kg. som tyskerne hadde åpnet adgang til å sende i brev fra Norge.

«Det var kjærkomne småting og etterhvert øket disse forsendelser i et slikt omfang at de fra Norge ble ekspedert i plomberte postsekker. En slik sekk inneholdt i gjennomsnitt ca. 50 brevpakker. Rekorden med hensyn til det daglige antall av disse sekkesendinger hadde vi før jul 1944 med hele 70 sekker på en enkelt dag. Nåværende stortingsmann Arne Strøm har rekorden som mottaker med over 30 småpakker på en enkelt dag.

Selvsagt var det uråd for tyskerne å føre kontroll med disse tusenvis av småpakker. Fra vårt postkontor gikk de rett inn i leiren hvor tillitsmennene på de norske brakkeene åpnet sekken og fordelte innholdet på de respektive brakker. Her ble de videre sortert til de enkelte bord, så da fangene kom inn om kvelden fant de større eller mindre hauger med småpakker på sine plasser.»

«Vi lærte etter hvert å beskytte oss mot overgrep og til tuske oss fordeler ved hjelp av vår overflod. For det lar seg nemlig ikke nekte at det til slutt ble overflod».

Og så ble det da jul i 1943 også

«mat var det nok av. — — — Og for dem som ønsket det, vanket det også en aldri så liten juledram».

«Ennå romsligere var det selvsagt i jula 1944».

«Pakkestrømmen kulminerte med at danske Røde Kors-biler kjørte rett inn i leiren og avleverte mange tusen Røde Kors-pakker. Intet under at vi ble blaserte etter hvert.»

Forfatteren har litt van-

skelig for å forklare denne fantastiske opptreden fra de tyske fangevokteres side, de som helt opp til denne tid stadig trekkes for retten. Forfatteren mener at det tydeligvis er nokså komisk, men

«Tyskerne hadde en merkelig respekt for alt som smakte av Røde Kors og ville nødig blamere seg».

Alt det forunderlige som Zachariassen beretter om fra Sachsenhausen hendte altså i en total krig da sult og elendighet herjet Tyskland og alle fangevokterne som så generøst tilgodeså iallfall de norske fangers behov selv så sine egne familier sulte og lide.

Sannelig, de bør for retten!

~~~~~

JEG VAR —

Fort. fra side 4

Viale Regina Vittoria innen solen står opp».

Ledsaget av en offiser fra staben, gikk jeg ned mot byen. Gatene var tomme, husene så forlatte ut. Plutselig befant vi oss foran jernbaneovergangens grind. Hjertet mitt stanset nesten. Mellom de to grunder var det et litet hus, som lå halvt i ruiner — banevokterens. Passord ble vekslet og den første grunden ble åpnet. Vi gikk inn i huset: en liten korridor, restene av et kjøkken, det var alt. Rundt husveggen i sine skytterhull, lå tyskerne parat med hånden på mitraljøsen.

En sersjant forsikret meg om at jeg var kommet dit i et særlig rolig øyeblikk. «Vi skyter ikke nå for ikke å vekke mistanke, men hvis vi forstår at De er i fare skal vi forsøke å hjelpe

A. L.:

Ranbemerkinger til „retts“ oppgjøret

Sagt av jury-medlemmer

En vaktbetjent ved Oslo tinghus, Hilmar Freidel, har sendt lagmann Per Anker forslag om at det i hver jury skal delta to faste lagrettemenn, som bl.a. skal kunne påse at drøftelsene i juryen går riktig for seg. I forbindelse med dette forslag gengis i siste hefte av Lov og Rett (Universitetsforlaget) med Freidels samtykke noen replikker fra lagrettemenn som han har fått høre i årenes løp. Freidel skriver:

«Lagrettens medlemmer (innkalte lagrettemenn) tar ofte en tur til meg i pausene for å slappe av med en røyk eller en prat. Mange av dem er svært snakkesalige, og her er enkelte replikker:

En kvinne uttalte: «Uff, den mannen som er beskyldt for utukt er da så pen og kjekk at jeg kan ikke skjønne at han kunne falle for et slikt utyske som anklager-sken. Selv om hun kan ha bevis,

Dem med alle de våpen vi har».

Så foroverbøyet kloss opp til husveggen. Vi gikk over jernbanelinjen og nærmet oss den andre grunden. En sersjant som lå på bakken ved siden av meg pekte på veien som åpnet seg foran oss. «De må komme tilbake samme veien. Men vær forsiktig, terrenget foran oss er fullt av miner, og det er bare få åpninger». Han pekte dem ut ganske langsomt for meg, slik at jeg kunne ha dem i hodet. Så puffet han grunden opp, så jeg akkurat kunne smyge meg ut.

(Neste gang: Jeg venter på soloppgangen).

~~~~~  
**TANNLEGE MAAMOEN**  
Hansteensgt. 2  
Tlf. 44 43 33

~~~~~  
Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

~~~~~  
**ANNELISE PAROW**  
TANNINNSETNING  
Trondheim

~~~~~  
Kristne Venner
Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — **Kristne Venner** møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskaperlig samvær.
Møtetid: kl. 19,30.

~~~~~
LØRDAG 14. DESEMBER 1963 **FOLK OG LAND**

vil det ikke falle meg inn å dømme ham. Når det kommer til stykke så er det nok hun som har forført ham; men tror De slikt kommer fram da?»

I en annen sak sa en kvinne: «Jeg har aldri ennå dømt noe menneske, enhver får passe seg sjøl; så om den skyldige er aldri så skyldig vil jeg gå inn for frifinnelse.» Da jeg i denne forbindelse også nevnte «rettsbelæringen» for henne, svarte hun indignert: «Ingen skal belære meg om hvordan jeg skal tilgi når jeg vil.»

En tredje replikk: «Ingen skal fortelle meg at den mannen ikke er skyldig, et slikt forbryterfjes, da.» Jeg nevnte noe om «bevisets stilling»? og fikk svaret: «Bevis? Pah. Kan ingenting helt ut bevises, vil jeg dømme ham likevel. Hvorfor? Jo, De skulle bare se den fæle geipen hans. Det er da noe som heter intuisjon.»

En mann uttalte: «Jeg skjønner ingenting. Hva råder De meg til?»

En indignert herre: «Dette tøvet. Jeg har ikke noen interesse av det. Hva f... skal jeg bli dradd opp i dette for? Jeg frifinner jenta om hun smiler til meg.»

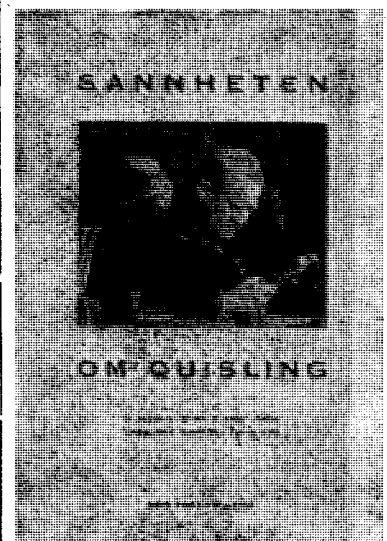
En annen: «Rettsbelæringen var god den, men jeg fikk ikke alt med meg, jeg orket ikke følge så godt med heller, så jeg stemte for ikke skyldig; — det er vel mest riktig når man er litt utenfor?»

En eldre mann uttalte: «Den forsvareren irriterte meg til de grader at jeg simpelthen går inn for skyldig hvis det finnes minste tvil.» På en replikk fra meg om dette, svarte han: «Selv De (!) må da begripe at en forsvarer ikke ville oppføre seg slik hvis han ikke visste at mannen var skyldig. Han ljuger som bare f... for å vinne en prestisjesak.»

Jeg kunne nevne flere slike eksempler.»

(Fra «Nytt fra Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd», oktober 1962).

Julegaver?

Fåes i **FOLK OG LAND'S** BOKTJENESTE. Pris kr. 9,-

Gledelig jul i u-verdnen

Hvem er nå dette fra da? Er det fra kamerat Krustsjov, broder Gerhardsen, eller fra julenissen? (Efter FRIA ORD).

Ivan og ripskaken -

Fort. fra s. 4

jeg fisket frem en pose salt fra ryggsekken min og tømte en haug på en tallerken som hurtig ble rakt frem, kommanderte kamerat Baron et minutt andaktsfull stillhet. Alle så takknemlige på det salt jeg hadde skaffet tilveie på svartebørsen, og kamerat Baron feiret meg som ravnene til Elias, spesielt da jeg som en gjestegave overrakte baronessen 30 gram gjær. «A Germ, a Germ», skrek alle og baronessen reiste seg for å bære skatten ut i kjøkkenet. «Nå blir det Ribiselkake i morgen!» sa hun og alle sukket: „Akk!” og „Å!”

Så ble det fortalt anekdoter om russerne. Dessverre har jeg glemt mere enn tre fjerdeparten av dem. Det er skade, for hver enkelt historie var verdt å fortelle.

Den gamle baron fortalte hvorledes man i Waidhofen hadde villet trekke støvlene av ham. Midt på gaten. Men den gamle herre, som var en kjempe av skikkelse, klamret seg til en gatelykt, mens han strevet for å holde støvlene fast med tærne. To rusere dro i hvert ben og holdt nesten på å vinne, da en lastebil med en kommandant kom kjørende. „Dawei! Dawei!” brølte han og brødrene forsvant skyndsomt. Slik hendte det ofte.

Anekdoter om ur var det hundrevis av. En russer hadde et vekkerur hengende i en gullkjede om halsen mens han kjørte på motorsykel langs veien. Plutselig begynte vekkeruret å ringe. Russeren lot sykkelrulle vekk under benene på seg og bort i grøften, sprang med et veldig hopp ned på jorden, rev kjeden av halsen på seg, slynget uret fra seg, hevet maskinpistolen og nedla med et par velrettede salver vekkeruret som fremdeles ringte.

En annen sitter med et tachometer ved veikanten, rister og rister på det, «ura» vil ikke gå. Man forklarte ham at dette «ura» ikke kan «gå», men han rister på hodet og tror ikke på det. Disse fascister vil bare lure av ham tingesten billig!

En tredje kommer med et vakert kjøkkenur til urmakeren i Waidhofen. «Kaput! Du rette!» befaler han mesteren. Uret ser nokså medtatt ut. Lillebror hadde allerede stjålet det for lenge siden, ett eller annet sted i Breslau an der Oder eller enda lenger østover. Mesteren åpner uret, det er fullt av støv — blant annet finner han i urverket en død veggelus. Han holder den i været med pinsetten og viser russeren den. «Aaah, ich verstähn!» roper denne glad, «ich verstähn: maskinist kaput! Nå du sette inn ny maskinist, hva?»

Midt under våre lattersalver kommer en sudetysk kvinne inn. Hun ler og ler — og har dog slett ikke hørt den siste anekdoten. Hva er det i veien med henne? Hun holder seg i siden av latter. Hva er på ferde? Hun tørker tårene av øynene og beretter følgende:

Hun har ryddet opp i rummet til en av de gemytlige russerne. Herunder hadde hun også sett inn i nattbordet. Se der: i Pot de chambre var det en klar væske som fylte hele nattbordrummet med alkoholdunst — vodka. Hun møtte russeren og spurte ham: «Hva har du gjort med møblet i nattbordet?» «Å», flirer russeren, og gnir seg i hendene, «det er fine saker! Når jeg kommer tilbake til Sovjetsamveldet, skal jeg også ha det slik: Like ved sengen vakkert hus for vodka! Stadig vodka for hånden, om natten, om morgenen — stadig vodka. Guut. Idå gutt!»

Vi gikk sent til sengs og følte oss nesten som gjester i et gammeldags vertshus. Enhver hadde hatt en historie å berette.

Neste dag ville jeg straks videre. Men baronessen sa at det ikke kom på tale. Først og fremst måtte jeg smake på Ribiselkaken, som jeg hadde levert gjæren til. Jeg hjalp til med bakingen i kjøkkenet, vasket opp fra i går og hjalp til med å rense ripsen, som man hos oss kaller Ribisel. Riktignok hadde jeg betenkeligheter for at kaken ikke kunne komme til å bli særlig god — omkring en halv kilo rips trenger meget, meget sukker, og vi hadde bare en spiseskje full til forføyning for deig og frukt. Ville det gå med sakarin? Det må gå, avgjorde baronessen.

«Må» er en stor herre, men smaken lar seg heller ikke diktere av større «herrer». Rips med sakarin er — nåja — det er nesten uspiselig. Vi satt rundt det store bord — festlig tronet kaken midt mellom blomster og Meissnerporselen, på den snehvite damaskduk — men vi ble lengere og lengere i ansiktet, kaken var fryktelig sur. Men vi roste naturligvis kaken og lot oss ikke merke med noe. Da gikk en dør i spisesalen opp. Ivan, den gemytlige, gikk gjennom rummet.

«Åh!» flirte han beundrende, for kaken så virkelig rent utvendig sett riktig lekker ut. «Åh! Gutt!»

«Njix gutt», sa baronessen og rotet demonstrativt forssiktig i en kakebit, «njix gutt. Sur! Forferdelig sur! Ikke sukker, vet du, Ivan? Ikke en bette sukker!»

Ivans flir vek for et uttrykk av dyp beklagelse.

«Ak, ja», sa han og lot underleben henge. «Njix gutt, sur». Så forsvant han ut av den andre døren i retning av rummet sitt.

«Bløt fyr», mumlet den sudetyske kvinnen som hadde som oppgave å rydde på russerens rum. «Han har sikkert sukker i massevis i kisten sin der oppe. Han kunne godt ha gitt oss litt, synes jeg».

Vi taug og tygget på den sure Ribiselkaken. Plutselig ser jeg hvorledes baron Christian reiser seg fra stolen sin og stirrer mot den dør som er rett overfor ham. Jeg følger øynene hans —

Ivan skyver seg inn, flirende over hele ansiktet. I begge hender

MORDET PÅ KENNEDY.

Også FARMAND setter fingeren på det eiendommelige forhold at NRK øyeblikkelig fulgte Moskvaparolen om å kaste skylden for mordet på Kennedy på «høyre-ekstremisten», mens det var klinkende klart at morderen var kommunist. Bladet skriver ellers følgende, som kanskje gir den riktige bakgrunn for det vi er inne på i våre store artikkel på første side om mordet: «det var én ting man i dette tilfelle måtte håpe, at morderen ikke tilhørte noen politiske identifiserbar rase, tro eller ideologi». For Oswald var ideologisk kommunist og den Jacob Rubinstein som norsk presse så iherdig kaller Jack Ruby tilhørte som alle forstår en bestemt rase.

FYRTÅRNET.

Siden det har vært opplyst at Kennedymorderen Oswald tilhørte et kommunistisk «Hjelp-Kuba»-selskap, kan det ha sin interesse å nevne at vår felles venn Krustsjov skal ha uttalt at Kuba er den marxistisk-

bærer han forsiktig det med sukker til toppen fylte — vodka — «vodka-karet» fra nattbordet. Med lange skritt kommer han frem til bordet og anbringer med disse ord, ledsaget av vennlige flir: «Da! Da! Sukker!», nappotten midt på damaskduken.

Bare baronessen fikk hurtig talens bruk igjen for å tilrope den brave Ivan et «hjertelig takk!», som han tilfreds kvitterte for med et nikk og forsvant. Så grep baronessen sin teskje og strødde tykt med sukker på kaken sin.

Vi hadde nesten fornærmet baronessen med latteren vår: «La Ivanen min være i fred!» sa hun, «han er i orden! I disse dage kan man ikke være så prippen. Sukkeret kommer meget beleilig».

«Nå ja, man kan vel bruke sukkeret i midten», mente jeg «men det i kantene må De nok kaste».

«Kaste? Kaste sukker? Jeg? Barnet mitt, De lever på månen», belærte baronessen meg. «Det har vært vodka i «karet» lenge nå og dessuten er det et år siden det ble brukt. Å, jeg kaster ikke et eneste sukkerkorn vekk. Ikke jeg».

Neste morgen brøt jeg opp meget tidlig. Jeg tok avskjed med borgen og de usedvanlige menneskene som bodde der. Gjestfrihet — hvor finner man det mere? På borgen var det bare gjesten og hans velbefinnende som tellet. Ikke med et ord antydet baronessen sine egne bekymringer, baronen heller ikke den «folkerettsprosess» som forestod ham — det kunne ikke interessere gjestene, det angikk bare verten —

leninistiske idéer fyrstær, hvilket vel utlagt må bety noe i nærheten av et lysende eksempel. Den russiske sendemann på Kuba, Aleksejev, som vi må ha lov til å tro har vært på åstedsbefaring, har imidlertid kommet til en annen konklusjon ifølge denne uttalelse som tillegges ham: «Heller ikke i dette landet er det noe som klaffer».

DET FARVEDE FN.

Det er vel kanskje et tidens tegn at Norge gjør sine hoser så grønne som mulig for alle de farvede i FN. Vi tenker bl. a. på aksjonen mot Sør-Afrika. For, som den nettopp avgåtte sør-afrikanske utenriksminister Eric Louw slo fast, så må en regne med to tredjedels flertall for de afro-asiatiske stater kommende år. Selv amerikanske aviser begynner nå å bli betenkelige.

FOR TUNGT STOFF.

Den nye sjefen for det britiske Labour Party, Harold Wilson, påstår at Karl Marx aldri har hatt noen betydning for ham: «Jeg kom til side 2, der hvor fotnoten utgjør nesten en side. To linjer hovedtekst og en side fotnote syntes jeg ble for meget».

HVA KAN NÅ DET KOMME AV?

Om den tyske omskoleringen har dr. theol. Herbert Krimm gitt følgende bemerkelsesverdige uttalelse: «Den som bor i Tyskland og har ører og øyne åpne, vil støte på en fundamental selvmotsigelse som kan gjøre en meget betenkt. Menneskene uttaler seg i det private liv annerledes enn i det offentlige». Vi håper at det som gjør den gode teolog betenkt er den meningsterror som må råde i et land hvor folk må si noe annet offentlig enn det de mener.

ATOMSAMARBEIDE PARIS-LONDON?

Det later til at den nye britiske regjering skal komme bedre ut av det med Frankrike enn den gamle og at den altså tenker mere europeisk. En føler fra de Gaulle om atomsamarbeide har fått meget positiv mottagelse. Forsvarsministeren Thorneycroft sier at han trenger en egen atomstridsmakt «fordi den tid engang kan komme da USA måtte overveie om det kunne ile Storbritannia tilhjelp». Denne offisielle uttalelse oppfattes som et tydelig tegn på at Londons oppfatning begynner å nærme seg de

Gaulles. Et tegn på bedre forhold mellom de to land er også at de tidligere britisk-franske generalstabskonferanser nå er gjenopptatt.

OGSÅ EN KRIGSFORBRYTER

De amerikanske søstaters helt og store hærfører under borgerkrigen ble for en tid siden også hyldet i norsk fjernsyn. Kanskje en i denne meget moralske institusjon ikke er klar over at den samme general Robert E. Lee ble dømt som «krigsforbryter» og degradert til «borger av 2. klasse» etter den betingelsesløse kapitulasjon. Vi slutter ellers av dette at amerikanske «krigsforbryterprosesser» har lange tradisjoner. Ellers skal general Lee nå, 100 år etterpå få oppreisning og altså få igjen retten til å inneha offentlig hverv m. v. Så, det er tydeligvis håp for oss andre også — bare vi overlater det til historien, som det så smukt heter. Bare 80 år nå så — — —

SAMARBEIDE OG SAMARBEIDE, FRU BLOM.

Selv en Willy Brandt-Frahm kan komme med gullkorn. Etter mordet på Kennedy er det jo ikke anstendig å kritisere den amerikanske politikk, så la oss tilføye at det var før mordet Brandt sa følgende: «Hvis president Kennedy kan erklære i FN at USA og Sovjetsamveldet burde gå sammen om en romekspedisjon til månen — og det tyske folk samtidig holdes delt ved en mur, så er det fullstendig ubegripelig».

MALERARBEIDE OG RENGJØRING

UTFØRES

Henv. Miller - Tlf. 67 76 71

FOLK OG LAND

Kjerschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 32 14

Ekspedisjonstid alle hverdager undtatt lørdage kl. 10-15. Redaktør Melsom treffes onsdag - torsdag og fredag kl. 11 til 15.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/L Folk og Land